

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-21**

**הנשיא אברהם טל
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית מרכז דרום**

תר"מ 104 / 21

העותר : עדי שטרנברג

נגד

המשיב : מיכאל וידל

בקשת העותר מתאריך 5.10.2018, לתיקון טעות סופר בהחלטתי מתאריך 5.10.2018

בשם העותר : עו"ד עדי סדינסקי לוי ; עו"ד שרי זאנה

החלטה

1

2

לאחר בחינת הבקשה, והחלטתי בהליך העיקרי, אני מקבל את הבקשה.

4

ההחלטה המצורפת להחלטתי זו, תבוא חלף ההחלטה מתאריך 05.10.2018.

6

7

8

ניתנה היום, כ"ז בחשוון התשע"ט (5 בנובמבר 2018)

10

אברהם טל

11

12

**נשיא בית משפט מחוזי
יושב ראש ועדת הבחירות
האזורית מרכז-דרום**

13

14

15

עמוד 1 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21

הנשיא אברהם טל
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית מרכז דרום

ת"מ 104 / 21

העותר: עדי שטרנברג

נגד

המשיב: מיכאל וידל

עתירה לצו מניעה ולצו הסרת מודעות לפי סעיפים 17ב, 17ג ו-17ד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן – חוק דרכי תעמולה)

בשם העותר: עו"ד עדי סדינסקי לוי; עו"ד שרי זאנה

בשם המשיב: עו"ד אילן נימני; עו"ד ענת שניידר שוסטק

החלטה מתוקנת

- 1
- 2 בפניי עתירה נוספת שהוגשה לפי סעיפים 17ב, 17ג ו-17ד לחוק דרכי תעמולה, בעניין הבחירות לראשות
- 3 עיריית רמלה (להלן – העירייה), בה אני מתבקש מתן צו להסרת מודעות המפרות את סעיף 10 לחוק
- 4 האמור וכן צו האוסר על המשיב לתלות שלטים המפרים את הוראות החוק.
- 5
- 6 **א. רקע וטענות הצדדים:**
- 7 1. בתאריך 30.10.2018 יתקיימו הבחירות נושא העתירה, אשר הצדדים מתמודדים לראשותה, כאשר
- 8 המשיב מכהן בתפקיד ראש העיר.
- 9 **טענות העותר**
- 10 2. המשיב מפר את הוראות סעיף 10(א) לחוק דרכי תעמולה בכך שהוא תולה שלטים מחוץ לבניינים
- 11 משותפים, על גדרות חיצוניים, על מבני ציבור, על מבנים מסחריים, ובשטחים פתוחים וציבוריים.
- 12 3. עתירה זו הוגשה בהמשך לעתירה אותה הגיש המשיב נגדו, במסגרת ת"מ 98/21, שם טען המשיב
- 13 דכאן כי הוא "מקפיד לעמוד במגבלות החוק" – ולא היא.
- 14 העותר צירף לעתירתו קובץ ובו 61 תמונות ובהן צילומים של שלטים המפרים לכאורה את הוראות
- 15 החוק.
- 16 4. המשיב לא טרח להשיב למכתב ההתראה ששלח לו ביום 6.9.2018, ואשר צורף לעתירה.
- 17 יצוין כי מכתב ההתראה האמור נכלל בתוך מכתב תשובה למכתב ששלח המשיב לעותר, בנושא
- 18 דומה.

עמוד 2 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015. العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015

טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855. דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

	טענות המשיב	1
5.	העתירה שבנדון דידן היא עתירת "תגובה" לעתירה שהגיש המשיב נגדו בתר"מ 98/21. משכך, מדובר בעתירה שהוגשה בחוסר תום לב ולכן דינה דחייה. המשיב הוסיף כי העותר לא מיצה הליכים מולו.	2 3 4
	המשיב לא התייחס בכתב התשובה למכתב ההתראה, כחלק ממיצוי ההליכים.	5
6.	חלק מהשלטים הוסרו ואינם קיימים עוד, וחלקם האחר נמצאים בשטח בתים פרטיים ואינם מפריס את הוראות החוק.	6 7
	ב. המסגרת הנורמטיבית	8
7.	סעיף 9 (ב) לחוק דרכי תעמולה קובע:	9
	"פרט לאמור בסעיף 10 לא תהיה תעמולת בחירות באמצעות הדבקה, התקנה, כתיבה, צביעה או זריקת אור על מבנים או גדרות או על כבישים, מדרכות או שטחים אחרים המיועדים לציבור שילך או שישע בהם"	10 11 12
8.	סעיפים קטנים 10(א) ו-1(א) לחוק דרכי תעמולה קובעים:	13
	"10(א) לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המוצגות ברבים, אלא בהגבלות אלה:	14 15
	(1) המודעה לא תהא גדולה מ-50 על 70 סנטימטר;	16
	(2) בוטלה.	17
	(3) המודעה תישא את שמו ומענו של המדפיס שהדפיס אותה ושל האדם האחראי להזמנתה; ואם פעל אותו אדם מטעם סיעה, רשימת מועמדים, מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית או גוף אחר, תישא המודעה את שם הסיעה, רשימת המועמדים, המועמד או הגוף כאמור, או את האות או הכינוי של הסיעה או רשימת המועמדים;	18 19 20 21 22 23
	(4) המודעה לא תודבק אלא על לוחות מודעות שייעדה רשות מקומית דרך קבע להדבקת מודעות או שייעדה במיוחד להדבקת מודעות של תעמולת בחירות לקראת בחירות.	24 25 26
	(1א) על אף הוראות סעיף קטן (א) תותר תעמולת בחירות באמצעות מודעה המוצגת על גבי דירת מגורים או על משרדיה או מועדוניה של מפלגה או רשימת מועמדים, ובלבד שהצבת המודעה אינה אסורה לפי חוק הדרכים (שילוט), תשכ"ו-1966, ואם נקבעו תנאים והגבלות בחוק עזר לפי פסקה (2), כפוף לאותם תנאים והגבלות.	27 28 29 30 31 32
	(2) רשות מקומית רשאית לקבוע בחוק עזר תנאים והגבלות להצגת מודעה כאמור בפסקה (1), לשם הבטחת בטיחות הציבור ואיכות הסביבה, שענינם גודל המודעה, החומר שממנו היא עשויה או אופן הצגתה."	33 34 35 36
9.	הכלל הוא שאין לתלות שילוט תעמולה, אלא לפי ההיתרים המפורטים בחוק.	37 38

- 10 1 תכלית ההגבלות הקבועות בסעיף 10 לחוק דרכי תעמולה היא שמירה על שוויון בין המועמדים, ומניעת הצפת מבני העיר בשלטי תעמולה, תוך פגיעה במראה (ראו: תר"מ 60/03 שינוי – מפלגת המרכז נ' דוקורסקי (השופטת ד' דורנר 12.10.2002) (להלן: עניין שינוי); ער"מ 4/21 פיימן גרינברג נ' קונינסקי (השופט ח' מלצר (13.09.2018) (להלן – פרשת גרינברג)).
- 11 6 עוד נקבע בעניין שינוי ביחס לאופן פירושם של סעיפים 9 ו-10 לחוק דרכי תעמולה:
- 7 "לעניין "דירת מגורים" נקבע, כי מונח זה מתייחס ליחידת מגורים נפרדת, ובכלל
8 זה בית מגורים פרטי או דירה בבית משותף, כאשר האזור המותר להצבת מודעות
9 תעמולה הינו שטח הדירה, לא כולל השטח המשותף לכלל הדיירים, כגון קיר
10 חיצוני של בית משותף או חצר משותפת. עוד נקבע, כי חל איסור לתלות מודעות
11 ברשות הרבים, ובכלל זה על גדר חיזונית למבנה, הגובלת ברשות הרבים, אך
12 מותר להציב מודעות בתוך חצר פרטית, אם כי לא בצמידות לגדר. גישה זו
13 מקובלת עלי ולא ראיתי לסטות ממנה.
- 14 משכך אף ברי, כי מודעה המוצבת בשטח המותר כאמור לעיל, מוגבלת מעצם
15 מיקומה בגודלה, במובן זה שאסור שתחרוג מן השטח המותר."
16
- 17 ג. דיון והכרעה
- 18 1 אינני מקבל את טענות המשיב באשר לחוסר תום לב בהגשת העתירה, שכן ככל שהעותר נחשף
19 להפרת הוראות הדין, והוא מבקש להגן על זכויותיו, עליו, לאחר שמיצה הליכים כנדרש, לפנות
20 בהליך השיפוטי המתאים. לא ניתן למנוע הגשת עתירה אך בשל כך שהיא עוקבת אחר עתירה
21 שהוגשה נגד העותר. אין מדובר ב"עתירה שנגד", נהפוך הוא. נפסק לא אחת כי גם אם העותר מבצע
22 את אותן עבירות כנגדן הוא עותר, עובדה זו לא תשמש כטענת הגנה ביד המשיב, ועל המשיב לפנות
23 באופן מסודר בהגשת עתירה מתאימה. כך פעל העותר בדין.
- 24 2. לנוכח מכתב ההתראה ששלחו באי כוחו של העותר לבא כוחו של המשיב אני דוחה את הטענה כי
25 לא נערך מיצוי הליכים כנדרש.
- 26 3. המשיב הודה בתשובתו, למצער ביחס לחלק מהשלטים שפורטו בכתב העתירה, שהם נתלו בניגוד
27 לדין והוסרו בטרם הגשת כתב התשובה. המשיב לא פירט מתי שלטים אלה הוסרו על ידו.
- 28 משכך אני נותן תוקף של צו להודעתו כי השלטים המפורטים בסעיף 6א לכתב התשובה, ומורה לו
29 לוודא כי השלטים האמורים הוסרו, ולא ניתלו תחתיהם שלטים אחרים המפרים את הוראות סעיף
30 10 לחוק דרכי תעמולה.
- 31 4. לאחר בחינת תמונות השלטים שלטענת המשיב מצויים בשטח בית פרטי, אינני מקבל את טענתם
32 שהם אינם מפרים את הדין, שכן פרט לשלט יחיד, כלל השלטים אינם עומדים בהוראות הדין,
33 בשים לב לפסיקה האוסרת על תליית שלטים בגדר החיצונית של מבנה, גם אם הוא בית פרטי.

- 1 5. בסעיף 6 ב לכתב התשובה פירט המשיב את מספרי התמונות שצורפו לכתב העתירה, אשר, לשיטתו,
2 אינם מפריס את הוראות הדין. לאחר בחינה מקיפה נמצא כי כל השלטים האמורים אינם עומדים
3 בהוראות הדין, פרט לשלט שצולם בתמונה מס' 50.
- 4 6. הוראות סעיף 9 לחוק דרכי תעמולה אוסרות כל סוג של "תעמולת בחירות באמצעות הדבקה,
5 התקנה, כתיבה, צביעה או זריקת אור על מבנים או גדרות או על כבישים, מדרכות או שטחים
6 אחרים המיועדים לציבור שילך או שישע בהם". החריג העיקרי לכך הוא סעיף 10 לחוק דרכי
7 תעמולה, כפי שפורש בפרשת שינוי, ובפסיקה שניתנה אחרי פרשה זו.
- 8 **ומן הכלל אל הפרט:**
- 9 7. ביחס לשילוט המצולם בתמונות מספר 2, 3, 4, 5, 25 – ניתן לראות באופן ברור כי הם לא נתלו
10 בתוך חצר הבית, ולבטח שלא על גבי הבית הפרטי. על מנת לתלות שילוט זה הותקן על הגדר
11 החיצונית של הבית עמוד מיוחד ששימש כתמך לשלטים. בנסיבות אלו אין משמעות כי חלק מהשלט
12 (ואפילו רובו) מצוי בתוך החצר, שכן קצותיו מונחות באופן ברור על הגדר החיצונית של הבית וזאת
13 בניגוד גמור להיתר, שאפשר תליית שילוט בתוך החצר "אם כי לא בצמידות לגדר".
- 14 כן ביחס לשלט המצולם בתמונה מס' 27 – ניתן לראות באופן ברור כי הוא נפרש על פני מספר רב
15 של דירות מגורים – והוא למעשה שטח הקיר החיצוני המשותף למספר דירות. מכאן כי גם שלט
16 מפר את ההיתר, שכפי שנפסק – "לא כולל השטח המשותף לכלל הדיירים, כגון קיר חיצוני של בית
17 משותף או חצר משותפת" (וראו גם הערת השופט ח' מלצר בסעיף 20 לפרשת גרינברג).
- 18 8. עתירה זו חושפת פעם נוספת על ההליכים הקודמים בין הצדדים, את חוסר ההידברות בין הצדדים.
19 מן הראוי שהצדדים, בעצמם או באמצעות באי כוחם, יבואו בדברים באופן בלתי אמצעי לצורך
20 קיום הבחירות כהלכתן, על הצד הטוב ביותר, תוך כיבוד הוראות החוק.
- 21 9. אני מקבל את העתירה ונותן צו בהתאם להוראות סעיף 17ג לחוק דרכי תעמולה לפיו המשיב יסיר
22 את כל השילוט המפורט בעתירה, למעט השלט המצולם בתמונה מס' 50, בתוך 4 ימי עבודה מיום
23 מתן החלטה זו.
- 24 10. המשיב ישא בהוצאות העותר בסך של 8,500 ₪.
25
26 ניתנה היום כ"ו בתשרי התשע"ט (5 באוקטובר 2018)
27 תוקנה ביום כ"ז בחשוון התשע"ט (5 בנובמבר 2018)
28
- 29 **אברהם טל**
30
31 **נשיא בית משפט מחוזי**
32 **יושב ראש ועדת הבחירות**
33 **האזורית מרכז-דרום**